

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om bostadsbidrag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om bostadsbidrag skall ändras. De förmögenhetsgrunder som tillämpas i bostadsbidragssystemet har på grund av sin ovillkorliga karaktär i enskilda fall lett till oskäligen situationer. En relativt liten förmögenhet har helt och hållet kunnat förhindra att stöd beviljas till ett hushåll, även om hushållet på grund av sina inkomster och sin ekonomiska ställning annars vore i behov av stöd. Därför föreslås förmögenhetsgrunden bli ändrad så att den till innehållet blir likadan som i pensionstagarnas bostadsbidragssystem. Detta innebär att den fasta förmögenhetsgränsen frångås, och hushållet skulle tillräknas inkomster bara om förmögenheten är större än vad statsrådet fastställt.

I detta sammanhang föreslås lagen om bostadsbidrag bli ändrad så att också förutsättningarna för direkt uppbörd av hyresvärderna av ett bostadsbidrag som utbetalats till ett alltför stort belopp blir bättre. Lagen föreslås vidare bli ändrad så att man i den maximiareal som beaktas i bostadsbidraget kan beakta svårt handikappade personers särskilda behov av utrymme. Ytterligare föreslås vissa justeringar av teknisk natur i lagen om bostadsbidrag.

Den föreslagna lagen torde behandlas så att den kan fastställas innan statsrådet beslutar om grunderna för bostadsbidraget år 1998. Avsikten är att lagen skall träda i kraft i början av år 1998.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och bakgrund

En förutsättning för att man skall få bostadsbidrag är att det ansökande hushållets beskattningsbara förmögenhet inte går över de förmögenhetsgränser som statsrådet fastställer enligt hushållets storlek. Om den ens i ringa mån går över förmögenhetsgränsen, förhindrar detta helt och hållet att bidrag betalas.

I början av år 1995 skärptes förmögenhetsgränserna enligt bostadsbidragslagen avsevärt. Då ändrades förmögenhetsbegreppet inte på annat sätt än så att en bostad som är i eget bruk inte beaktas som förmögenhet. De nya förmögenhetsgränserna har i vissa

fall lett till oskäligen situationer genom att en relativt liten förmögenhet helt förhindrar att stöd utbetalas, även om hushållet på basis av inkomster och ekonomisk ställning skulle vara i behov av stöd.

Åren 1995-96 har ca 1 800 ansökningar om bostadsbidrag årligen avslagits på grund av förmögenhet. Tidigare, innan förmögenhetsgränserna skärptes, avlogs färre än 400 ansökningar i året på grund av förmögenhet.

Av bostadsbidraget betalas ungefär hälften direkt till hyresvärderna på basis av att hyresgästen gett fullmakt till detta. I vissa fall har hyresvärdarna inte åttlytt Folkpensionsanstaltens uppmaning att återbetala ett bidrag som har utbetalats till ett alltför stort belopp, inte

ens då bidraget har betalats till hyresvärden ännu efter att hyresgästens besittningsrätt har upphört och han redan har flyttat ut från bostaden.

Enligt 34 § 3 mom. lagen om hyra av bostadslägenhet (481/1995) har hyresvärden rätt att få hyra för den tid under vilken hyresgästen har besittningsrätt till lägenheten och därefter enbart om han fortsätter att använda den. Om bostadsbidraget betalas för en tid för vilken ingen hyra får uppbäras, får hyresvärden grundlös fördel härav och bör återbetala det. Å andra sidan upphör bidragstagarens rätt till bostadsbidrag enligt 15 § lagen om bostadsbidrag från ingången av månaden efter den då han har flyttat ut. Att i sådana fall genom rättegång indriva det bostadsbidrag som till ett alltför stort belopp betalats åt hyresvärden är administrativt besvärligt och dyrt, och detta har i allmänhet inte gjorts.

Vid definitionen av de skäliga boendegifter som beaktas i bostadsbidragssystemet tillämpas vissa maximiarealer, som bestäms enligt hushållets storlek. Dessa har på grund av sin schematiska karaktär visat sig vara oskäliga i fall då en svårt handikappad person hör till det hushåll som ansöker om bostadsbidrag. Det har inte varit möjligt att beakta ens ett litet behov av extra utrymme som en handikappad persons hjälpmedel eller en för hans vård nödvändig person kräver.

2. Föreslagna ändringar

2.1 Förmøyelse av förmøyenhetsgrunden

Det föreslås att den förmøyenhetsgrund som är en förutsättning för bostadsbidrag skall ändras så att inkomst skall beräknas på förmøyenheten till den del som den överskrider den av statsrådet fastställda förmøyenhetsgränsen. I detta nu förhindrar en överskridning helt och hållet utbetalningen. Vid bedömningen av förmøyenheten skall, i motsats till tidigare praxis, också skattefri förmøyenhet beaktas. Men från förmøyenheten skall man kunna dra av skulderna. I förmøyenheten inräknas inte heller framgent en bostad som används för eget bruk. I övrigt skulle all förmøyenhet vara likvärd.

Efter förnyelsen avses förmøyenhetsgrunden för det allmänna bostadsbidraget till innehåll vara likartad som det förmøyenhets-

begrepp som tillämpas i bostadsbidraget till pensionstagare, vilket innebär att beviljandet av bidraget kunde bygga på likadana utredningar om förmøyenheten.

Statsrådet skulle på basis av hushållets storlek fastställa den förmøyenhetsgräns över vilken inkomst beräknas enligt 15 procent. Detta vore mer än de åtta procent som tillämpas i bostadsbidraget för pensionstagare. Bland dem som får allmänt bostadsbidrag är hushållen större än bland pensionstagarna, och det finns också bidragstagare som helt saknar inkomster. Den inkomstberäkningsprocent som tillämpas i stödsystemet för pensionstagare skulle tillåta att stora hushåll utan inkomster skulle kunna ha en rätt stor förmøyenhet utan att detta hindrar att bidraget betalas.

Avsikten är att de förmøyenhetsgränser över vilka man beräknar inkomst från förmøyenhet skall motsvara de förmøyenhetsgränser som nu förhindrar att bidraget betalas. Den föreslagna ändringen i förmøyenhetskriterierna skulle bland bidragstagarna föra in vissa sådana bidragstagare hos vilka en lindrig överskridning av förmøyenhetsgränsen oskäligt har förhindrat att de får bidrag eller lett till att bidraget dras in. Enligt uppgifterna i bostadsbidragsregistret är 94 procent av de hushåll som får bostadsbidrag sådana att de över huvud taget inte har någon beskattningsbar förmøyenhet, och hos 99 procent uppgår förmøyenhetens värde till högst 50 000 mark. Förnyelsen påverkar inte de nuvarande bidragstagarnas ställning.

2.2 Precisering av definitionen på månadsinkomster

Då bostadsbidraget beviljas har det i brist på annan tillförlitlig utredning varit möjligt att använda de vid kommunalbeskattningen bestämda skatteörena. Det föreslås att denna jämförelsegrund, som används vid bestämning av inkomsterna, skall ändras till beloppet av beskattningsbara inkomst- och förmøyenhetsinkomster, vilket bättre än skatteörena motsvarar de fasta månadsinkomster som används som grund för beviljande av bostadsbidrag. Dessa uppgifter är också lättare tillgängliga för Folkpensionsanstalten än mängden skatteören.

Tidpunkten för mellantidskontrollen av bostadsbidraget har orsakat problem i sådana fall då en person som hör till bidragstagarhushållet får anställning eller blir borta från

sitt arbete mitt i månaden. Det har rätt oklarhet om bidraget då borde justeras räknat från ingången av den första hela månad för vilken den ändrade inkomsten betalas, eller om inkomstnivån skall anses ha ändrats först då inkomsten uppgår till det belopp som fastställts i förordningen.

Det föreslås att lagen skall preciseras så att det justerade bostadsbidraget utbetalas från början av den hela månaden efter den ändrade inkomsten. Om inkomstnivån förändras mitt i månaden, anses förändringen ha inträffat vid den tidpunkt då vederbörande börjar förtjäna den ändrade inkomsten. Om alltså en person som hör till ett hushåll som får bostadsbidrag tar permanent anställning t.ex. den 15 februari, justeras hushållets bostadsbidrag från början av följande månad, alltså i detta fall från början av mars. Detta är också rätt tidpunkt med tanke på dimensioneringen av bostadsbidraget, eftersom hushållet får den ändrade inkomsten för hela den månad under vilken det ändrade bidraget betalas. Preciseringsen av bestämmelsen motsvarar också den praxis som tillämpas vid justering av pensionstagares bostadsbidrag.

2.3 Beaktande av en handikappad persons behov av utrymme

Schematisk tillämpning av de maximiarealer som ingår i definitionen på skäligen boendekostnader enligt bostadsbidragssystemet har lett till oskäliga situationer i fall då ett hushåll som söker bostadsbidrag också inkluderar en svårt handikappad person. Det utrymme som hans hjälpmedel eller den för vården nödvändiga personen kräver har inte kunnat beaktas. Det föreslås att lagen skall ändras så att man vid fastställandet av maximiarealerna kan beakta det behov av extra utrymme som en svårt handikappad person har och som beror på de hjälpmedel han behöver såsom andingsapparat, rullstol eller motsvarande. Likaså bör man som extra utrymmesbehov kunna beakta att en handikappad person för sina dagliga aktiviteter behöver en hjälpare som inte hör till hushållet.

Avsikten är att i statsrådets beslut om grunderna för bostadsbidraget definiera hur man skall beakta det särskilda utrymmesbehov som handikapp orsakar, så att man då stödet beviljas definierar den skäligen arealen enligt en person mer än vad som egentligen ingår i hushållet.

2.4 Återkrävande av hyresvärden av bidrag som betalats till ett alltför högt belopp

För att göra det lättare att återkräva bostadsbidrag som betalats till ett alltför stort belopp föreslås att det till lagen om bostadsbidrag skall fogas ett stadgande om att bidraget i vissa fall med stöd av lagen också direkt skall kunna återkrävas av hyresvärden. Denna eventualitet gäller situationer där hyresvärden har fått bostadsbidragsbetalning och varit medveten om att bidragstagarens rätt till bostadsbidrag har upphört, eller där hyresvärden i egenskap av part i hyresförhållandet bör vara medveten om det.

För hyresvärden bestäms om skyldighet att informera Folkpensionsanstaltens lokalbyrå, om bidragstagarens rätt att besitta lägenheten upphör, eller om han flyttar ut från den bostad för vilken bidraget har beviljats. Om hyresvärden underlåter att uppfylla sin anmälningsskyldighet, eller om han lyfter bidraget och är medveten om att bidragstagaren inte längre har rätt till det, kunde det bidrag som betalats till ett alltför stort belopp direkt återkrävas hos hyresvärden.

Om det här avsedda bidrag som betalats till ett alltför stort belopp inte återbetalas på anmodan av Folkpensionsanstalten, kan ett separat beslut fattas i ärendet genom vilket hyresvärden förpliktas att återbetala den överskjutande delen av bostadsbidraget till Folkpensionsanstalten. Beslutet om återkrävning av bidraget skulle också ges bidragstagaren till kännedom. Besvär över beslutet och verkställandet av beslutet skulle ske på samma sätt som beträffande bostadsbidragsbeslut över lag.

Den föreslagna bestämmelsen är inte avsedd att på något sätt ändra på att den som primärt svarar för återbetalningen av bidrag som utbetalats till ett alltför stort belopp alltså är bidragstagaren, och att han har möjlighet att begära att återkrävningen av detta måste vara skälig. Hyresvärden blir inte mottagare av bostadsbidraget, utan han fungerar som mottagare av bostadsbidraget på basis av en fullmakt från bidragstagaren eller, i den situation som avses i 16 § 2 mom. lagen om bostadsbidrag vid underlåtenhet att betala hyra i enlighet med beviljarens beslut.

I praktiken skulle återkrävning hos hyresvärden av ett bidrag som utbetalats till ett alltför stort belopp gälla situationer då bid-

ragstagaren har flyttat ut från bostaden och då bidraget har betalats för en månad för vilken förpliktelsen att betala hyra för boendet har gått ut. Däremot kan återkrävningen av ett alltför stort bidrag på basis av detta lagrum inte gälla hyresvärden, om bostadsbidraget har upphört eller minskat på grund av att det har skett sådana förändringar i bidragstagarhushållets omständigheter som påverkar bidragsbeloppet. I sådana situationer kan hyresvärden inte veta att bostadsbidragets andel av hyran har förändrats.

Det föreslås att det skall bli lättare att få de uppgifter av hyresvärden som behövs för att avgöra ett bostadsbidragsärende genom att hyresvärden inkluderas bland dem som är skyldiga att utan vederlag till Folkpensionanstalten ge sådana uppgifter som de innehar och som behövs för att avgöra ett bostadsbidragsärende.

3. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid miljöministeriet i samråd med Folkpensionanstalten. Beredningen har skett i samarbete med den arbetsgrupp som social- och hälsovårdsministeriet tillsatt för att utreda hur kapitalinkomster och förmögenhet beaktas samt med utredningsman Pentti Arjärvi. Finlands Fastighetsförbund har gett ett utlåtande om lagförslaget.

4. Propositionens verkningar

4.1 Ekonomiska och organisatoriska verkningar

De föreslagna ändringarna har inga organisatoriska verkningar. Förnyelserna beräknas öka utgifterna för bostadsbidrag med 10-15 miljoner mark på årsnivå. År 1998 uppgår verkningarna till inemot 10 miljoner mark. Behovet av ökade anslag beror i det närmaste helt och hållet på ändringen i förmögenhetsgrunden. Ändringen beräknas föra in ungefär 1000 nya bidragstagare inom ramen för stödet.

Den föreslagna förnyelsen av definitionen av maximala boendekostnader så att utrymmebehovet för hushåll med en handikappad medlem beaktas gäller bara ett litet antal hushåll, vilket innebär att dess kostnadsverkningar inte är nämnvärda. Däremot är förnyelsen principiellt viktig för enskilda familjer där någon är handikappad. Att justeringen av bostadsbidraget då inkomsterna ändras mitt i en månad sker först vid ingången av följande månad minskar i någon mån utgifterna för bostadsbidraget. Att ett bidrag som utbetalats till ett alltför stort belopp återkrävs direkt av hyresvärden effektiviserar återindrivningen av bostadsbidragen.

4.2 Verkningar på bidragstagarnas ställning

Som en följd av förnyelsen kan bostadsbidrag beviljas sådana hushåll där en ringa beskattningsbar förmögenhet oskäligt har förhindrat att något som helst bostadsbidrag betalas. Det är meningen att de förmögenhetsgränser efter vilka inkomst beräknas inflyta skall fastställas på samma nivå som de förmögenhetsgränser som nu helt förhindrar utbetalning av bostadsbidrag. Därför försämras bostadsbidraget för nuvarande bidragstagare inte. Ett undantag kan vara ett hushåll som har haft en avsevärd skattefri förmögenhet om vilken man inte vetat då bostadsbidraget beviljades, eller som inte har hindrat att bidraget betalas på grundval av en övergripande prövning av den ekonomiska situationen. Efter reformen är skattefri och skattbar förmögenhet likställda. De som tidigare på grund av förmögenhet har fått ett negativt beslut i fråga om bostadsbidrag beräknas få ett något mindre bidrag än genomsnittet, 700-800 mark per månad.

Att man beaktar att en handikappad persons specialutrustning, eller en för hans vård behövlig person, kräver mer utrymme ökar, beroende på boendeutgifterna, beloppet av det stöd som betalas till dessa hushåll med 200-300 mark per månad.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslaget

2 §. Till paragrafens 1 punkt föreslås fogat en hänvisning till lagen om arbetsmark-

nadsstöd, eftersom logiersättning också betalas med stöd av denna lag. I paragrafens 2

punkt korrigeras hänvisningen till lagen om studiestöd så att singularformen motsvarar den ändrade lagstiftningen.

3 §. I paragrafens 1 mom. föreslås 3 punkten bli slopad, eftersom följande moment stadgar om hur förmögenhet beaktas.

I paragrafens 2 mom. stadgas om på vilket sätt förmögenhet beaktas som inkomst. En bostad i eget bruk skall inte heller framgent beakta som förmögenhet. Ändringen jämfört med föregående är att också skattefri förmögenhet påverkar bostadsbidragsbeloppet.

Dessutom skall bestämmelsen ändras så att man i brist på annan tillförlitlig utredning vid bestämningen av de fasta månatliga inkomsterna kan använda de beskattningsbara förvärvs- och förmögenhetsinkomsterna i stället för antalet skatteören.

4 §. Paragrafens 2 mom. slopas som onödig, eftersom förmögenheten beaktas enligt 3 § enligt nuläget.

7 §. Till paragrafen fogas ett omnämnande om att statsrådet då det fastställer maximiarealerna beaktar om en handikappad person hör till hushållet.

15 §. Bestämmelsen i paragrafen preciseras genom att man separat stadgar om en situation då ändringen i inkomstnivån inträffar mitt i månaden. Bidraget justeras då redan vid ingången av den månad under vilken den ändrade inkomsten betalas för hela månaden.

19 §. Paragrafen bestämmer om att ett bidrag som utbetalats till ett alltför stort belopp också kan återkrävas av hyresvärden, om denne underlåtit att uppfylla sin anmälningskyldighet enligt 23 §, eller om han annars tagit emot bidraget men varit medveten om att rätten att få bostadsbidrag har upphört. I den allmänna motiveringen redogörs närmare för när ett bostadsbidrag som betalas till hyresvärden skall anses som en grundlös förmån.

23 §. I denna paragraf stadgas om hyresvärdens skyldighet att informera Folkpensionsanstalten om bidragstagarens rätt till besittning av lägenheten upphör eller om hyresgästen flyttar ut ur lägenheten i sådana fall där bostadsbidraget betalas till hyresvärden.

23 a §. Paragrafens 4 punkt stryks som onödig. I paragrafen hänvisas till 22 §, som inte längre efter den lagändring (340/1997) som trädde i kraft 1.5.1997 bestämmer om rättelse i beslutet utan om att beslutet undanröjas. Nämda paragraf innehåller en bestämmelse om hörande.

25 §. I paragrafen fogas hyresvärden till de instanser som är skyldiga att utan vederlag förse Folkpensionsanstalten med sådana uppgifter som de innehar och som behövs för att avgöra bostadsbidragsfrågan. Samtidigt har ordalydelsen förenklats.

2. Ikraftträdande

De föreslagna ändringarna avses träda i kraft den 1 januari 1998. De ändrade 3 § 2 mom. och 7 § avses dock bli tillämpade på bostadsbidrag som beviljas eller justeras räknat från den 1 januari 1998 eller därefter.

Lagförslaget borde behandlas i brådskande ordning för att ändringarna skall kunna beaktas i statsrådets beslut om grunderna för bostadsbidraget år 1998.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter kan vidtas innan lagen fastställs.

3. Lagstiftningsordning

Propositionen innehåller inga förslag som försvagar bidragstagarnas ställning och äventyrar därigenom inte grundrättigheter som avses i regeringsformen.

På basis av vad som ovan anförs föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med Riksdagens beslut
upphävs 3 § 1 mom. 3 punkten, 4 § 1 mom. och 23 a § 4 punkten i lagen om bostadsbidrag av den 4 juni 1975 (408/1975),
 av dessa lagrum 3 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1121/1994, 4 § 1 mom. i lag 1079/1989 och 23 a § 4 punkten i lag 755/1993,
ändras 2 § 1 och 2 punkten, 3 § 2 mom., 7 §, 15 § 2 mom., 23 § 1 mom. och 25 § 1 mom.,
 av dessa lagrum 2 § 1 punkten sådan den lyder i lag 66/1994, 2 § 2 punkten, 3 § 2 mom. och 7 § i lag 1633/1992 och 15 § 2 mom., 23 § 1 mom. och 25 § 1 mom. i nämnda lag 755/1993, samt
fogas till 19 §, sådan den lyder i nämnda lag 755/1993 och i lag 340/1997, ett nytt 4 mom., varvid nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en ensamboende studerande som enligt 14 § 1 mom. lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, eller en studerande som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida eller som får logiersättning enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) eller enligt lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993);

2) hushåll som består av två eller flera personer, av vilka en erhåller det i punkt 1 nämnda bostadstillägget enligt lagen om studiestöd, utom i det fall att bostadstillägget har beviljats en medlem i hushållet för hans bostad på annan ort;

3 §

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som statsrådet årligen fastställer i enlighet med hushållets storlek. Som förmögenhet räknas dock inte en bostad som är i hushållets eget bruk. I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka stadgas i förordningen, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs används i brist på annan tillförlitlig utredning det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

7 §

Statsrådet fastställer årligen de skäligen maximala månatliga boendeutgifterna per kvadratmeter samt det maximala antalet kvadratmeter. Då de maximala boendeutgifterna fastställs kan bostadens läge, storlek, ålder och utrustningsstandard beaktas. Då det maximala antalet kvadratmeter fastställs skall hushållets storlek beaktas, och man kan också beakta om hushållet omfattar en handikappad person vars behov av utrymme, för behövliga hjälpmedel eller för en person som behövs för vården, är särskilt stort.

15 §

Bostadsbidraget betalas justerat enligt 1 mom. 1 punkten från ingången av månaden efter förändringen av inkomsten och enligt 2 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena. Då hushållets inkomstnivå förändras mitt i månaden anses förändringen ha skett vid den tidpunkt då den berörde börjar förtjäna den ändrade inkomsten.

19 §

Bostadsbidrag som har betalats utan grund kan också återkrävas hos hyresvärden, om till honom har betalats bostadsbidrag för en tid då han inte längre har rätt att bära upp hyra, eller om han har underlåtit sin i 23 § avsedda anmälningsplikt, eller om han annars har lyft bostadsbidrag och varit medveten om att bidragstagaren inte längre har rätt till bostadsbidrag.

23 §

Sökande och mottagare av bostadsbidrag är skyldiga att så som folkpensionsanstalten bestämmer meddela folkpensionsanstaltens lokalbyrå de uppgifter som behövs för beviljande eller justering av bostadsbidrag. En bidragstagare är även skyldig att utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i förhållandena som avses i 15 § 1 och 4 mom. Då bostadsbidraget betalas till hyresvärden, är han, efter att ha informerats om att bidragstagarens rätt att besitta lägenheten upphör eller att han flyttar ut ur den bostad för vilken bidraget beviljats, skyldig att meddela folkpensionsanstaltens lokalbyrå om detta. I meddelandet bör nämnas när hyresgästens besittningsrätt upphör och när han flyttat ut ur lägenheten.

25 §

Statens, kommunernas och andra offentligrättsliga samfunds myndigheter, försäkrings- och pensionsanstalter, pensionsstiftelser, arbetsgivare, hyresvärdar samt sjukhus och andra vårdinrättningar är skyldiga att gratis lämna folkpensionsanstalten och en besvärsinstans som anges i denna lag de uppgifter som de förfogar över och som behövs för att avgöra ett bostadsbidragsärende.

Denna lag träder i kraft den 1998. Bestämmelserna i 3 § 2 mom. och 7 § tillämpas på bostadsbidrag som beviljas eller justeras då lagen träder i kraft eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 3 oktober 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Sinikka Mönkäre*

Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag

I enlighet med Riksdagens beslut
upphävs 3 § 1 mom. 3 punkten, 4 § 1 mom. och 23 a § 4 punkten i lagen om bostadsbidrag av den 4 juni 1975 (408/1975),
av dessa lagrum 3 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1121/1994, 4 § 1 mom. i lag 1079/1989 och 23 a § 4 punkten i lag 755/1993,
ändras 2 § 1 och 2 punkten, 3 § 2 mom., 7 §, 15 § 2 mom., 23 § 1 mom. och 25 § 1 mom.,
av dessa lagrum 2 § 1 punkten sådan den lyder i lag 66/1994, 2 § 2 punkten, 3 § 2 mom. och 7 § i lag 1633/1992 och 15 § 2 mom., 23 § 1 mom. och 25 § 1 mom. i nämnda lag 755/1993, samt
fogas till 19 §, sådan den lyder i nämnda lag 755/1993 och i lag 340/1997, ett nytt 4 mom., varvid nuvarande 4 mom. blir 5 mom., som följer:

Gällande lydelse

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en ensamboende studerande som enligt 14 § 1 mom. lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, eller en studerande som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida eller som får logiersättning enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90) ;

2) hushåll som består av två eller flera personer, av vilka en erhåller bostadstillägg enligt de i punkten 1 nämnda lagarna, utom i det fall att bostadstillägget har beviljats en medlem i hushållet för hans bostad på annan ort;

Föreslagen lydelse

2 §

Bostadsbidrag enligt denna lag beviljas inte

1) en ensamboende studerande som enligt 14 § 1 mom. lagen om studiestöd (65/1994) har rätt till bostadstillägg, eller en studerande som har rätt till avgiftsfri bostad från läroanstaltens sida eller som får logiersättning enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/1990) eller enligt lagen om arbetsmarknadsstöd (1542/1993);

2) hushåll som består av två eller flera personer, av vilka en erhåller det i punkt 1 nämnda bostadstillägget enligt lagen om studiestöd, utom i det fall att bostadstillägget har beviljats en medlem i hushållet för hans bostad på annan ort;

3 §

Förutsättningar för erhållande av bostadsbidrag är

3) att den beskattningsbara förmögenheten för dem som hör till hushållet inte vid den senast verkställda beskattningen sammanlagt överstiger ett av statsrådet årligen fastställt belopp. Till förmögenheten räknas dock inte en bostad som är i hushållets eget bruk.

(3 punkten upphävs)

Gällande lydelse

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas inte de inkomster om vilka stadgas i förordningen, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs används i brist på annan tillförlitlig utredning som grund de skattören som vid senast verkställda kommunalbeskattning har påförts den som saken gäller.

Föreslagen lydelse

Till de i 1 mom. 2 punkten avsedda fasta månadsinkomsterna räknas femton procent av de till hushållet hörande personernas sammanlagda förmögenhet, dividerad med tolv till den del som den överstiger det belopp som statsrådet årligen fastställer i enlighet med hushållets storlek. Som förmögenhet räknas dock inte en bostad som är i hushållets eget bruk. I de fasta månadsinkomsterna inräknas inte de inkomster om vilka stadgas i förordningen, inte heller de i 6 § 4 mom. avsedda hyresinkomster som fås av en underhyresgäst. Då de fasta månadsinkomsterna fastställs används i brist på annan tillförlitlig utredning det totala beloppet av den berördes förtjänst- och kapitalinkomster vid den senast verkställda beskattningen.

4 §

Utan hinder av 3 § 1 mom. 3 punkten kan bostadsbidrag beviljas om förmögenheten för dem som hör till hushållet har minskat så att den inte överstiger ett av statsrådet årligen fastställt belopp.

(1 mom. upphävs)

7 §

Statsrådet fastställer årligen de skäliga maximala månatliga boendeutgifterna per kvadratmeter samt det maximala antalet kvadratmeter. Då de maximala boendeutgifterna fastställs kan bostadens läge, storlek, ålder och utrustningsstandard beaktas. Då det maximala antalet kvadratmeter fastställs skall hushållets storlek beaktas.

7 §

Statsrådet fastställer årligen de skäliga maximala månatliga boendeutgifterna per kvadratmeter samt det maximala antalet kvadratmeter. Då de maximala boendeutgifterna fastställs kan bostadens läge, storlek, ålder och utrustningsstandard beaktas. Då det maximala antalet kvadratmeter fastställs skall hushållets storlek beaktas, och man kan också beakta om hushållet omfattar en handikappad person vars behov av utrymme, för behövliga hjälpmedel eller för en person som behövs för vården, är särskilt stort.

15 §

Bostadsbidraget betalas justerat enligt 1 mom. och 2 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena.

Bostadsbidraget betalas justerat enligt 1 mom. 1 punkten från ingången av månaden efter förändringen av inkomsten och enligt 2 punkten från ingången av månaden efter förändringen i förhållandena. Då hushållets inkomstnivå förändras mitt i månaden anses förändringen ha skett vid den tidpunkt då

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

den berörde börjar förtjäna den ändrade inkomsten.

19 §

Bostadsbidrag som har betalats utan grund kan också återkrävas hos hyresvärderna, om till honom har betalats bostadsbidrag för en tid då han inte längre har rätt att bära upp hyra, eller om han har underlåtit sin i 23 § avsedda anmälningsplikt, eller om han annars har lyft bostadsbidrag och varit medveten om att bidragstagaren inte längre har rätt till bostadsbidrag.

23 §

Sökande och mottagare av bostadsbidrag är skyldiga att så som folkpensionsanstalten bestämmer meddela folkpensionsanstaltens lokalbyrå de uppgifter som behövs för beviljande eller justering av bostadsbidrag. En bidragstagare är även skyldig att utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i förhållandena som avses i 15 § 1 och 4 mom.

23 §

*Sökande och mottagare av bostadsbidrag är skyldiga att så som folkpensionsanstalten bestämmer meddela folkpensionsanstaltens lokalbyrå de uppgifter som behövs för beviljande eller justering av bostadsbidrag. En bidragstagare är också skyldig att utan dröjsmål anmäla sådana förändringar i förhållandena som avses i 15 § 1 och 4 mom. *Då bostadsbidraget betalas till hyresvärderna, är han, efter att ha informerats om att bidragstagarens rätt att besitta lägenheten upphör eller att han flyttar ut ur den bostad för vilken bidraget beviljats, skyldig att meddela folkpensionsanstaltens lokalbyrå om detta. I meddelandet bör nämnas när hyresgästens besittningsrätt upphör och när han flyttat ut ur lägenheten.**

23 a §

Bidragstagaren skall beredas möjlighet att bli hörd i saken, om detta inte förorsakar oskäligt dröjsmål eller om han inte själv har tagit initiativet till att saken anhängiggörs, när det är fråga om

4) rättelse enligt 22 § 1 mom.

(4 punkten upphävs)

25 §

Statens, kommunernas och andra offentlig-rättsliga samfunds myndigheter, försäkrings- och pensionsanstalter, pensionsstiftelser, arbetsgivare, samt sjukhus och andra vårdin-

25 §

Statens, kommunernas och andra offentlig-rättsliga samfunds myndigheter, försäkrings- och pensionsanstalter, pensionsstiftelser, arbetsgivare, *hyresvärdar* samt sjukhus och

Gällande lydelse

rättningar är skyldiga att gratis lämna folkpensionsanstalten och en besvärinstans som anges i denna lag de uppgifter som de förfogar över och som behövs *avgörande av ett ärende som gäller bostadsbidrag.*

Föreslagen lydelse

andra vårdinrättningar är skyldiga att gratis lämna folkpensionsanstalten och en besvärinstans som anges i denna lag de uppgifter som de förfogar över och som behövs *för att avgöra ett bostadsbidrag.*

Denna lag träder i kraft den 1998. Bestämmelserna i 3 § 2 mom. och 7 § tillämpas på bostadsbidrag som beviljas eller justeras då lagen träder i kraft eller därefter.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.
